

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ КНТЕУ
КАФЕДРА ОБЛІКУ І АУДИТУ ЧТЕІ КНТЕУ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ШТЕФАНА ЧЕЛ МАРЕ (М. СУЧАВА, РУМУНІЯ)

**СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ В УМОВАХ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

Чернівці
26-27 листопада 2015 року

УДК 657.1+336.1+658
ББК 65.052+65.290-2
С 76

Стан та перспективи розвитку обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю в умовах євроінтеграційних процесів: матеріали Міжнародної наукової інтернет-конференції, м. Чернівці, 26-27 листопада 2015 р. – Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2015. – 296 с.

У збірнику розглянуто актуальні питання, що стосуються стану та перспектив розвитку обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю в умовах євроінтеграційних процесів. Висвітлено сучасні фінансово-економічні та обліково-аналітичні проблеми управління підприємствами різних видів економічної діяльності і форм господарювання.

Обґрунтовано рекомендації щодо більш повної відповідності національної нормативно-законодавчої бази з питань обліку, аналізу та аудиту міжнародним стандартам; більш змістовного та інформативного наповнення системи обліково-аналітичного забезпечення як універсального ресурсу для прийняття стратегічних управлінських рішень в умовах сприяння розвитку бізнесу як цілісного майнового комплексу; розширення та поглиблення наукової співпраці між ВНЗ України та Європи; залучення до наукових досліджень студентів ВНЗ та розширення їх професійного світогляду.

Розраховано на науковців, фахівців, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються проблемами обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю в сучасних умовах.

Відповідальні за випуск: *С.Д. Лучик;*
К.Л. Багрій

Комп'ютерний дизайн і макетування: *С.О.Галамашевич;*

Тези доповідей публікуються в авторській редакції

Відповідальність за достовірність фактів, статистичної інформації, власних імен, цитат та інших відомостей, наданих у рукописах, несуть автори публікацій.

© ЧТЕІ КНТЕУ, 2015

Підписано до друку 25.11.2015 р.

тип фінансової політики, етап життєвого циклу підприємства та інші важливі обставини;

- по-третє, коефіцієнти, які розраховані на підставі даних бухгалтерської звітності можуть бути необ'єктивними в тому випадку, коли має місце навмисне спотворення даних;

- по-четверте, суттєвим недоліком традиційної системи коефіцієнтних розрахунків є те, що економічний зміст цих показників може бути незрозумілим для людини, яка приймає рішення.

Тому застосування коефіцієнтного методу є проблематичним з точки зору неможливості зробити однозначні висновки про ступінь фінансової стійкості підприємства. Удосконалення системи показників оцінки фінансового стану підприємства потребує обов'язкового врахування галузевої приналежності підприємства, що повинно забезпечити більшу об'єктивність діючої методики.

Список використаних джерел:

1. Лехтіонова Л. А. Аналіз фінансової стійкості суб'єктів підприємницької діяльності : монограф. / Л. А. Лехтіонова. – К. : Знання України, 2013. – 1091 с. – Бібліогр.: с. 929-948 – укр.

Конон Багрій, к.е.н., Марія Купчанко,
Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,
м. Чернівці

ДЕЯКІ АСПЕКТИ АУДИТУ ОПЕРАЦІЙ З ДАВАЛЬНИЦЬКОЮ СИРОВИНОЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

В умовах євроінтеграційних процесів, вагому роль відіграють операції за участю давальницької сировини, особливо в легкій промисловості. Особливості операцій з давальницькою сировиною мають вплив на побудову методики не лише бухгалтерського обліку, але й на проведення аудиту.

Питанням організації та методики обліку та аудиту операцій з давальницькою сировиною присвячені праці провідних вітчизняних учених: Н.В. Білової, Ф.Ф. Бутинця, О.П. Гребельника, В.Є. Житнього, О. Р. Кіляра, Ю.А. Кузьмінського та багато інших. Враховуючи, що в даний час, постійно змінюється нормативна база та принципи регулювання операцій з давальницькою сировиною, потрібно змінювати і підходи до проведення їх аудиту.

Відповідно до Податкового кодексу України, операція з давальницькою сировиною – це операція з переробки (обробки, збагачення чи використання) давальницької сировини, незалежно від кількості замовників і виконавців, а також етапів (операцій), з метою одержання готової продукції за відповідну плату [1]. До операцій з давальницькою сировиною належать операції, в яких сировина замовника на конкретному етапі її переробки становить не менше 20% від загальної вартості готової продукції. Давальницька сировина – сировина, матеріали, напівфабрикати, комплектуючі вироби, енергоносії, що є власністю одного суб'єкта господарювання (замовника) і передаються іншому суб'єктові господарювання (виробникові) для виробництва готової продукції, з подальшим переданням або поверненням такої продукції або її частини їх власникові чи за його дорученням іншій особі.

Оскільки під час роботи з давальницькою сировиною право власності на неї до виконавця не переходить, то операції з отримання сировини в

податковому обліку підприємства-виконавця не відображаються. На виникнення зобов'язань з ПДВ впливатимуть форма розрахунків між учасниками, а також частка готової продукції, виробленої з давальницької сировини, з урахуванням умов поставок, передбачених у договорі.

Для переробки давальницької сировини на підприємстві легкої промисловості укладається відповідна угода і проводиться списання сировини в дебет субрахунку 206 «Матеріали, передані в переробку». На цьому субрахунку обліковують матеріали, передані в переробку на сторону, які надалі включаються до складу собівартості виготовлених з них виробів. Невикористані у виробництві матеріали повертаються замовнику, що проводиться сторнуванням попереднього запису, за умови, що ці матеріали були передані без доручення і залишаються власністю замовника.

Під час митно-податкового аудиту розрахунків за операціями з переробки слід, насамперед, перевірити:

дотримання встановлених законодавством строків переробки;

– повноту і своєчасність отримання оплати за послуги з переробки незалежно від форми розрахунків. Облік розрахунків із нерезидентом-замовником має здійснюватися на рахункові 362 "Розрахунки з іноземними покупцями". За дебетом рахунка 362 та кредитом рахунка 703 "Дохід від реалізації робіт і послуг" відображається вартість виконаних робіт (наданих послуг), до якої належить податок на додану вартість та інші податки, збори (обов'язкові платежі), що підлягають перерахуванню до бюджету [3].

У ході перевірки треба брати до уваги, що готова продукція, вироблена в Україні з давальницької сировини іноземного замовника, під час вивезення не оподатковується вивізним (експортним) митом, іншими податками та зборами (крім митних зборів) і не підлягає режимові ліцензування та квотування [2].

Давальницька сировина від замовника до виконавця передається на підставі таких документів: накладна або товарно-транспортна накладна, акт передачі та додані документи, які підтверджують якість давальницької сировини. При оприбуткуванні на одержану давальницьку сировину оформляють прибутковий ордер. Якщо виконавець здійснює не лише переробку давальницької сировини, але й виробництво і реалізацію продукції з власної сировини, то він обов'язково повинен організувати відокремлений облік. На сьогодні для підприємств легкої промисловості немає затвердженої форми на поступлення давальницької сировини, тому необхідно обов'язково здійснювати помітку на таких первинних документах «На давальницьких умовах», що полегшить процес обліку руху давальницької сировини та результатів її переробки, а також підвищить аналітичність обліку таких операцій.

Отже, при здійсненні операцій з давальницькою сировиною суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності виникають чимало проблемних питань, які необхідно враховувати при організації та веденні бухгалтерського обліку й проведенні аудиту. Враховуючи це, облік потребує більшої аналітичності з метою уникнення можливих помилок та зловживань. Особливої уваги заслуговують питання обліку супутньої та побічної продукції у процесі переробки давальницької сировини на підприємствах легкої промисловості. У сфері аудиту подальші дослідження доцільно вести у напрямку розробки

конкретних пропозицій стосовно методичного забезпечення аудиту окремих операцій зовнішньоекономічної діяльності в Україні у тому числі операцій з давальницькою сировиною. Необхідною умовою підвищення ефективності здійснення та контролю операцій з використанням давальницьких схем переробки є удосконалення системного механізму державного контролю – митного пост-аудиту.

Список використаних джерел:

1. Митний кодекс України [Електронний ресурс] : Кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495 VI. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
2. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/rlint1361273706890735>.
3. Єдинак Т. Постмитний аудит як фактор забезпечення безпеки країни: зарубіжний досвід та українська перспектива / Т. Єдинак, В. Єдинак // Вісн. Академ. митної служби України. Сер. : "Економіка". – 2008. – № 4. – С. 70–76.

Інна Бурак, к.е.н.,

Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,
м. Чернівці

ПРИНЦИПИ КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЇ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ

В атмосфері жорсткої конкуренції між торговельними підприємствами більше шансів на перемогу має той, хто в будь-який момент може чітко уявити, які товари користуються найбільшим попиту, які товари є на складі і в якому обсязі слід здійснювати подальше їх придбання. Ефективне вирішення цих питань неможливе без використання систем автоматизації торговельної діяльності.

Комп'ютеризована форма обліку як передумова створення інтегрованої системи бухгалтерського обліку досліджена такими вітчизняними та зарубіжними вченими як: В.В. Брага, С.І. Волков, С.В. Івахненко, О.П. Ільїна, О.В. Лаптев, Є.В. Міхеєва, В.Ф. Палій, В.І. Подольський, Г.В. Федорова, С.А. Харитонов, Д.В. Чистов, А.В. Шайкан, Є.Л. Шуремов. Авторами розглянуто теоретичні та практичні питання організації структурних компонентів в інформаційних облікових системах.

Розгалужена система торговельних підприємств та рівень їх товарного обороту свідчить про численні взаємозв'язки між учасниками ринкових відносин, що оформляються відповідними документами. Насиченість паперовою роботою скорочує продуктивність та раціональність використання робочого часу, призводить до появи численних помилок та, як наслідок, до перекручення облікової інформації. Правильно інтерпретована облікова інформація використовується в процесі подальшого логічного узагальнення, що формує певну ієрархічну систему, що потребує передусім оперативності. Вирішення такого питання можливе завдяки комп'ютеризації (автоматизації) бухгалтерського обліку.

При цьому доцільно зауважити, що розрізняють різні масштаби та різні вихідні етапи автоматизації, а саме: часткова механізація, комплексна механізація, часткова автоматизація і комплексна або повна автоматизація [1].

Комп'ютеризація бухгалтерського обліку підприємств торгівлі повинна враховувати, перш за все, особливості галузі та специфіку функціонування